

KSIĘGA STAROŻYTNOŚCI BIBLIJNYCH
(LIBER ANTIQUITATUM BIBLICARUM I-VIII)

I

1. Na początku świata Adam zrodził trzech synów i jedną córkę – Kaina, Noabę, Abla i Seta.
2. I żył Adam siedemset lat po narodzeniu Seta, i zrodził dwunastu synów i osiem córek.
3. Oto imiona synów: Eliseel, Suris, Elamiel, Brabal, Naat, Zarama, Zassam, Maathal i Anath.
4. A oto jego córki: Fua, Iectas, Arebica, Sifa, Tetia, Saba, Asin.
5. Żył Set 105 lat i zrodził Enosa. A po narodzeniu Enosa żył Set 707 lat i miał trzech synów i dwie córki.
6. A to są imiona jego synów: Elidia, Fonna i Matha; córek zaś Malida i Thila.
7. I żył Enos 180 lat i zrodził Kainana. Żył Enos po narodzeniu Kainana 715 lat i miał dwóch synów i córkę.
8. A to są imiona jego synów: Foe i Thaal, córki zaś Catennath.
9. I żył Kainan 170 lat i zrodził Malaleela. Żył Kainan po narodzeniu Malaleela 730 lat i miał trzech synów i dwie córki.
10. To są imiona <owych> mężów: Athac, Socer, Lofa, a imiona córek Ana i Leva.
11. I żył Malaleel 165 lat i spłodził Jareta. A po spłodzeniu Jareta żył Malaleel 730 lat i miał siedmiu synów a pięć córek.
12. To są imiona <owych> mężów: Leta, Mata, Cechar, Melie, Suriel, Lodo, Otim. A to są imiona jego córek: Ada i Noa, Ieбал, Mada, Sella.
13. I żył Jaret 162 lata i zrodził Enocha. A po narodzeniu Enocha żył Jaret 800 lat i miał czterech synów i dwie córki.
14. To są imiona <owych> mężów: Lead, Anac, Soboac i Ietar, córek zaś Tetzeco, Lesse.

* Opublikowany tekst LAB I-VIII obejmuje wydarzenia zapisane w Księdze Rodzaju. Tłumaczenia dokonano na podstawie D.J. HARRINGTON, J. CAZEAUX, C. PERROT, P.-M. BOGAERT, *Pseudo-Philo. Les Antiquités Biblique*, Sources Chrétiennes s. 229-230, t.1-2, Paris 1976. Brzmienie imion i nazw własnych według tekstu oryginału. W nawiasach < > tekst tłumacza.

15. I żył Enoch 165 lat i zrodził Matusalama. A po narodzeniu Matusalama żył Enoch lat 200 i miał pięciu synów i trzy córki.
16. Spodobał się zaś Enoch Bogu w owym czasie i nie znaleziono go, bo zabrał go Bóg.
17. Imiona zaś jego synów <były>: Anaz, Zeum, Achaun, Feledi, Elith, córek zaś: Theiz, Lefith, Leath.
18. I żył Matusalam 187 lat i zrodził Lameka. A po narodzeniu Lameka żył Matusalam 782 lata i miał dwóch synów i dwie córki.
19. A to są imiona <owych> mężów: Inab i Rafo, córek zaś Aluma i Amuga.
20. I żył Lamek 182 lata i zrodził syna i nazwał go według jego narodzenia Noe, mówiąc: Ten da wytchnienie nam i ziemi od tych, którzy są na niej, a pośród których będą go nachodzić ze względu na niegodziwość złych uczynków.
21. I żył Lamek po spółdzeniu Noego 585 lat (...)
22. I żył Noe 300 lat i zrodził trzech synów: Sema, Chama i Jafeta.

II

1. Kain zaś mieszkał na ziemi w trwodze zgodnie z tym, jak postanowił względem niego Bóg po zabiciu Abla, brata swego; a imię jego kobiety było Themech.
2. I zbliżył się Kain do kobiety swej Themech, a poczęła i urodziła Enocha.
3. Kain zaś miał 15 lat kiedy to uczynił, a odtąd zaczął budować miasta, aż założył siedem miast. A to są nazwy tych miast: nazwa pierwszego miasta według imienia jego syna – Enoch, nazwa zaś drugiego miasta Mauli, a trzeciego Leed, a nazwa czwartego Teze, a nazwa piątego Iesca, nazwa zaś szóstego Celeth, a nazwa siódmego Iebbat.
4. A po narodzeniu Enocha żył Kain 715 lat i miał trzech synów i dwie córki. A to są imiona jego synów: Olad, Lizaf, Fosal; a jego córek Citha i Maac. I dopełniły się wszystkie dni Kaina – lat 730 – i zmarł.
5. Wtedy Enoch wziął kobietę spośród córek Seta i porodziła mu Cirama, Cuuta i Madaba. Ciram zaś zrodził Matusaela (...) Matusael zaś zrodził Lameka.

6. Lamek zaś wziął sobie dwie kobiety. Imię pierwszej Ada, a drugiej Sella.
7. Ada urodziła Jobaba, był on ojcem wszystkich mieszkających w namiotach i tych, którzy wypasali bydło. I znowu mu urodziła – Jobala, który jako pierwszy uczył wszelkich pieśni na instrumenty.
8. W owym czasie, gdy mieszkańcy ziemi zaczęli dopuszczać się niesprawiedliwości – każdy wobec żon bliźniego swego – kalając je, oburzył się wtedy Bóg. I zaczął grać <Jobal> na harfie i cytrze i na wszelkiej słodkobrzmiącej lirze i <zaczął> skłaniać ziemię do złego.
9. Sella zaś urodziła Tobela, Mizę i Theffę. Jest to ten Tobel, który nauczył ludzi rzemiosła w ołowiu, cynie, żelazie, brązie, srebrze i złocie. I wówczas mieszkańcy ziemi zaczęli wyrabiać bożki i oddawać im cześć.
10. A Lamek rzekł do obu swoich kobiet – Ady i Selli: Słuchajcie mego głosu, kobiety Lameka i zwróćcie uwagę na to, co mówię: Sprowadziłem w zamian za siebie mężów na złą drogę i oderwałem niemowlęta od piersi, aby pokazać moim synom i mieszkańcom ziemi jak dopuszczać się nieprawości; a teraz siedmiokroć będzie pomszczony Kain, Lamek zaś siedemdziesiąt siedem razy.

III

1. A stało się, że kiedy ludzie zaczęli się rozmnażać na ziemi, rodziły im się urodziwe córki. I zobaczyli synowie Boży córki ludzkie, że były bardzo piękne i wzięli je sobie za żony spośród wszystkich, które wybierali.
2. I rzekł Bóg: Nie będzie już na wieki mój duch osądzał tych ludzi, ponieważ są cielesni. Niech zatem żyją 120 lat. Nadał im granice życia, a z rąk ich nie będą usunięte zbrodnie.
3. I zobaczył Bóg, że u wszystkich mieszkańców ziemi wzrosły w obfitości przewrotne uczynki i wszyscy oni przemyśliwali nieprawość każdego dnia i rzekł: Wyniszczę człowieka i to wszystko, co wyrosło na ziemi, bo żal mi, że go uczyniłem.
4. Noe zaś znalazł łaskę i miłosierdzie przed Panem i takie są jego dzieje. Noe, który był człowiekiem sprawiedliwym i nieskalanym w swym

potomstwie spodobał się Bogu. Rzekł do niego Bóg: Przyszedł czas na wszystkich mieszkańców ziemi, bo szkaradne są ich uczynki. A teraz uczyni sobie arkę z drzewa cedrowego. A uczynisz ją w ten sposób: Długość jej będzie wynosiła 300 łokci, szerokość 50 łokci, a wysokość 30 łokci. I wejdiesz do arki ty i twoja kobieta, i twoi synowie, i kobiety twoich synów wraz z tobą, i zawrę moje przymierze z tobą, aby zgładzić wszystkich mieszkańców ziemi. Spośród zaś zwierząt czystych i spośród ptaków niebieskich czystych weźmiesz po siedem samców i samic, aby mogło odżyć ich potomstwo na ziemi. Natomiast z bydła i z ptaków nieczystych weźmiesz sobie po dwie pary. Podobnie weźmiesz dla siebie i dla nich pożywienie.

5. I uczynił Noe to, co polecił mu Bóg. Wszedł do arki, on sam i wszyscy jego synowie wraz z nim. I stało się po siedmiu dniach, że wody potopu pojawiły się na ziemi. I w owym dniu otwarły się wszystkie otchłanie, przepaściste źródła i katarakty nieba, i padał deszcz na ziemię przez czterdzieści dni i czterdzieści nocy.
6. Był zaś wtedy rok 1652 od czasu, gdy Bóg stworzył niebo i ziemię, w dniu kiedy ziemia została zniszczona razem ze swymi mieszkańcami z powodu niegodziwości ich uczynków.
7. Trwał potop na ziemi przez 150 dni i pozostał przy życiu sam Noe, i ci, którzy z nim byli w arce. I sprawił Bóg, że woda zaczęła ustępować, stosownie do tego, jak wspomniał o tym Noemu.
8. I stało się, że dnia dziewięćdziesiątego Bóg osuszył ziemię i rzekł do Noego: Wyjdź z arki ty i wszyscy, którzy są z tobą, rośnijcie i rozmnażajcie się na ziemi. I wyszedł Noe z arki, on sam i jego synowie, i kobiety jego synów, i wyprowadził wraz z sobą wszelkie dzikie zwierzęta i płazy, ptaki i bydło, jak mu Bóg rozkazał. Wówczas Noe zbudował ołtarz dla Pana i wziął z każdego czystego bydła i z ptaków czystych, i złożył w ofierze całopalnej na ołtarzu, i została przyjęta przez Pana jako woń uspokojenia.
9. I rzekł Bóg: Nie skieruję już przekleństwa na ziemię ze względu na człowieka, ponieważ serce człowieka jest niemądre od swojej młodości i dlatego nie przyczynię się już do zniszczenia żadnej istoty żywej, jak to uczyniłem. Kiedy zaś mieszkańcy ziemi dopuszczą się grzechu, wydam na nich wyrok poprzez głód, albo miecz, albo ogień, albo śmierć, i będzie trzęsienie ziemi, i rozproszą się po pustkowiu, ale

ziemi nie wydam na zniszczenie przez wody potopu. I po wszystkie dni ziemi we dnie i w nocy trwać będą nasienie i żniwo, mróz i upał, lato i jesień, tak długo, dopóki pamiętać będę o mieszkańcach ziemi, aż wypełnią się czasy.

10. Kiedy zaś się wypełnią lata świata doczesnego, wtedy zaniknie światło i wyginą ciemności, i ożywię umarłych, i wyprowadzę śpiących z ziemi. I spłaci otchłań swój dług, a piekło odda swój depozyt, abym mógł oddać każdemu według jego uczynków i stosownie do owoców ich przedsięwzięć, aż rozsądzę między duszą i ciałem. I ustanie świat, i zaniknie śmierć, i otchłań zamknie swą paszczę. I nie będzie ziemia bez potomstwa, ani jałowa dla swych mieszkańców. I nikt nie będzie skażony, kto we mnie został usprawiedliwiony. I będzie inna ziemia, i niebo inne, mieszkanie wieczne.
11. I dodał Pan zwracając się do Noego i do jego synów: Oto ja zawrę moje przymierze z wami i z waszym potomstwem po was, i już nie przyczynię się do zniszczenia ziemi wodami potopu. A wszystko, co się porusza i żyje, będzie wam <służyło> za pokarm. Jednak mięsa we krwi życia nie będziecie jedli. Kto bowiem przeleje krew człowieka, jego krew będzie przelana, bo człowiek został stworzony na obraz Boga. Wy zaś wzrastajcie i rozmnażajcie się i zaludnijcie ziemię, tak jak ławice ryb, które się mnożą w <wodnych> odmętach.
12. I rzekł Bóg: To jest przymierze, które zawarłem między Mną i wami. A gdy zakryję niebo chmurami, ukaże się mój łuk (tęcza) w chmurach i będzie to na pamiątkę przymierza pomiędzy Mną i wami i pomiędzy wszystkimi mieszkańcami ziemi.

IV

1. A synami Noego, którzy wyszli z arki, byli: Sem, Cham i Jafet.
2. Synowie Jafeta: Gomer, Magog i Madai, Nidiazec, Tubal, Mocteras, Cenez, Rifath i Thegorma, Elisa, Dessin, Cethin, Tudant.
A synowie Gomera: Thelez, Lud, Deberleth.
A synowie Magoga: Cesse i Thifa, Faruta, Ammiel, Fimei, Goloza, Samanac.
A synowie Tudana: Sallus, Felucta, Fallita.

A synowie Tubala: Fanata, Nova i Eva.

A synowie Tirasa: Maac, Tabel, Ballana, Samplameac, Elaz.

A synowie Mellecha: Amboradat, Urac, Bosara.

A synowie Ceneza: Iubal, Zaraddana, Anac.

A synowie Heriego: Fuddet, Doad, Defad, Zead, Enoc.

A synowie Torgomy: Abiuth, Safath, Asapli, Zepthir.

A synowie Elisy: Zaac, Zenez, Mastisa, Rira.

A synowie Zeptiego: Macziel, Temna, Aela, Finon.

A synowie Tessisa: Meccul, Loon, Zelatabac.

A synowie Duodennina: Itheb, Beath, Feneth.

3. Są to ci, którzy się rozproszyli i zamieszkali na ziemi u Persów i Mo-
nidów, na wyspach, które są na morzu. I wystąpił Fanach, syn Dudena
i rozkazał zbudować okręty morskie. Wtedy podzielona została trzecia
część ziemi.
4. Domereth i jego synowie otrzymali Ladach; Magog zaś i jego syno-
wie otrzymali Degal; Madain i jego synowie otrzymali Besto; Iuban
i jego synowie otrzymali Ceel; Tubal i jego synowie otrzymali Feed;
Misech i jego synowie otrzymali Nepthi; Iras i jego synowie otrzymali
Iesca; Duodennin i jego synowie otrzymali Goda; Rifath i jego syno-
wie otrzymali Bosorra; Tergoma i jego synowie otrzymali Futh; Elisa
i jego synowie otrzymali Thabola; Thesis i jego synowie otrzymali
Marecham; Cethim i jego synowie otrzymali Thaan; Duodennin i jego
synowie otrzymali Caruba.
5. I wówczas zaczęli uprawiać ziemię i ją zasiewać. A kiedy ziemia była
sucha, wołali jej mieszkańcy do Pana. I wysłuchał ich i zesłał większy
deszcz. A stało się, że kiedy spadł deszcz na ziemię, ukazała się tęcza
pośród chmur. I zobaczyli mieszkańcy ziemi pamiątkę przymierza i pa-
dli na twarz, i złożyli Panu ofiary całopalne.
6. A oto synowie Chama: Chus, Mestra, Funi i Chanaan. A to są synowie
Chusa: Saba, Ewila, Sabatha, Regma i Sabathaca. A synowie Regmy:
Saba i Tudan. A synowie Funiego: Zeleu, Telup, Geluc, Lefuc. A sy-
nowie Chanaana: Sidona, Aendain, Racin, Simmin, Uruin, Nemigin,
Amathin, Nefin, Telaz, Elat, Cusin.
7. Chus zaś zrodził Nembrotha. On jako pierwszy okazał pychę przed Pa-
nem. Mestram zaś zrodził Ludina, Niemigina, Labina, Latuina, Petro-
soniina i Cesluna, skąd wzięli swój początek Filistyni i Kapadocjanie.

8. Wówczas także i oni zaczęli budować miasta. A to są miasta, które pobudowali: Sidona i leżące wokoło, to jest: Resun, Beosomaza, Gerras, Calon, Dabircamo, Tellun, Lachis, Sodoma i Gomora, Adama i Seboim.
9. A oto synowie Sema: Elam, Assur, Arfaksa, Luzi, Aram. A synowie Arama: Us, Ul, Gedrumese. Arfaxas zaś zrodził Sałę. Sala zrodził Hebera. A Heberowi urodziło się dwóch synów: jeden o imieniu Falech, ponieważ w jego dniach została podzielona ziemia, i brat jego o imieniu Iectan.
10. Iectan zaś zrodził Elimodana, Salastrę, Mazaama, Reę, Durę, Uzię, Deglabala, Mimoela, Sabthfina, Evilacha, Iubaba. A synowie Falecha: Ragau, Refuth, Zefaram, Aculon, Sachar, Sifaz, Nabi, Suri, Seciur, Falacus, Rafo, Faltia, Zaldefal, Zafis i Arteman, Helifaz. To są synowie Falecha i to są ich imiona. I wzięli sobie żony spośród córek Iectana i zrodzili synów i córki i zaludnili ziemię.
11. Ragau zaś wziął sobie za żonę Melcham, córkę Ruth i zrodził z niej Serucha. A gdy nadszedł dzień jego porodu, rzekł: Z niego narodzi się w czwartym pokoleniu ten, który założy siedzibę na wysokościach i nazwą go doskonałym i nieskalanym, i będzie ojcem narodów, i nie zostanie rozwiązane z nim przymierze, a potomstwo jego będzie się rozmnażać na wieki.
12. I żył Ragau po narodzeniu Serucha 119 lat i zrodził siedmiu synów i pięć córek. A to są imiona jego synów: Abiel, Obthi, Salma, Dedasal, Zeneza, Accur, Nefes. A to są imiona jego córek: Cedema, Derisa, Seifa, Ferita, Theila.
13. I żył Seruch 29 lat i zrodził Nachora. A po narodzeniu Nachora Seruch żył 67 lat i zrodził czterech synów i trzy córki. A to są imiona synów: Zela, Zoba, Dica i Fodde. A to jego córki: Tefila, Oda, Selifa.
14. I żył Nachor 34 lata i zrodził Tharę. A po narodzeniu Thary żył Nachor 200 lat i zrodził ośmiu synów i pięć córek. A to są imiona synów: Recap, Dediap, Berechap, Iosac, Sithal, Nisab, Nadab, Camoel; a jego córki to: Esca, Thifa, Bruna, Cene, Etha.
15. I żył Thara 70 lat i zrodził Abrama, Nachora i Arana. Aran zaś zrodził Lota.
16. Wówczas ci, którzy zamieszkiwali na ziemi, zaczęli kierować wzrokiem gwiazdom i podjęli się czynienia ich obrazów i wróżb, a synów

i swoje córki przeprowadzali przez ogień. Seruch zaś i jego synowie nie postępowali tak jak oni.

17. To są pokolenia Noego na ziemi według szczepów i ich języków, z których wydzieliły się narody na ziemi po potopie.

V

1. Wówczas zeszli się synowie Chama i mianowali swoim wodzem Nembrotha, a synowie Jafeta ustanowili na swego władcę Fenecha, natomiast synowie Sema zeszli się i wybrali na swego wodza Iectama.
2. I gdy ci trzej razem się zeszli, powzięli zamiar, aby się przypatrzeć i dokładnie obejrzyć lud <który tworzyli ci>, którzy się do nich zbliżali. I jeszcze za życia Noego stało się to, że wszyscy razem się zeszli i zamieszkali zgodnie, a na ziemi panował pokój.
3. W roku zaś 340 od wyjścia Noego z arki, po tym, jak Bóg osuszył <wody> potopu, przywódcy dokonali przeglądu swego ludu.
4. I przyjrzał się Fenach synom Jafeta. A synowie Gomera, wszyscy, którzy przeszli <przed jego oczami> pod berłem swego kierownictwa, liczyli 5800 <osób>. Liczba zaś wszystkich synów Magoga, którzy przeszli pod berłem swego kierownictwa, wynosiła 6200. Synowie zaś Madaina, wszyscy, którzy przeszli pod berłem swego kierownictwa, liczyli 5700 <osób>. (...) Synowie zaś Tubala, wszyscy, którzy przeszli pod berłem swego kierownictwa, liczyli 9400. A synowie Meksi, wszyscy, którzy przeszli pod berłem swego kierownictwa, liczyli 5600. Synowie zaś Thirasa, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, liczyli 12300. A synowie Rify, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, liczyli 11500. Synowie zaś Thorgomy, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, liczyli 14400. Natomiast synowie Elisy, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, liczyli 14900. Synowie zaś Tersisa, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, liczyli 12100. Natomiast synowie Cethina, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, liczyli 17300. Synowie zaś Doina, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, liczyli 17700. I okazała się liczba <ludzi> w obozie sy-

- nów Jafeta – wszyscy mężczyźni i wszyscy w gotowości do walki – wobec swoich wodzów: 142200 oprócz kobiet i dzieci. Przegląd <synów> Jafeta: w całości 142000.
5. A Nembroth, sam syn Chama, zrobił przegląd wszystkich synów Chama. Synowie Mestrama, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, znaleźli się tam w liczbie 24800. Synowie Fuy wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, byli tam w liczbie 27700. A synowie Kanaana wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, znaleźli się tam w liczbie 32800. Synowie zaś Soby, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, znaleźli się tam w liczbie 4300. A synowie Lebilii, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, znaleźli się tam w liczbie 24300. Synowie zaś Saty, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, znaleźli się tam w liczbie 25300. A synowie Remmy, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, znaleźli się tam w liczbie 30600. Synowie zaś Sabaki, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, znaleźli się tam w liczbie 46400. I okazała się liczba <ludzi> w obozie synów Chama, wszyscy mężowie waleczni i gotowi do walki, wobec swego dowództwa: 244900, oprócz kobiet i dzieci.
 6. A Jectan zrobił przegląd synów Sema. I synowie Elamy wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, liczyli 37000 <osób>. Synowie zaś Assura, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, znaleźli się tam w liczbie 78000. A synowie Arama, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, znaleźli się tam w liczbie 87400. Synowie zaś Luda, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, znaleźli się tam w liczbie 30600. <W ten sposób> powstała liczba <równa liczbie> synów Chama. Natomiast synowie Arfaksa, wszyscy, którzy przedefilowali pod berłem swego kierownictwa, liczyli 114600. <W ten sposób> cała liczba <synów Sema> wyniosła 347600.
 7. Oto liczba <ludzi> w obozie synów Sema. Wszyscy ruszali w drogę pełni męstwa i dyscypliny wojennej, wobec swego dowództwa, oprócz kobiet i dzieci.
 8. To są pokolenia Noego, podane oddzielnie, a pełna ich liczba wynosi razem 914100 <osób>. A przeglądu ich wszystkich dokonano jeszcze

za życia Noego. I żył Noe po potopie 350 lat. I wypełniły się wszystkie dni Noego – lat 950 – i umarł.

VI

1. Wówczas ci wszyscy mieszkańcy ziemi, których podzielono, później zgromadzeni zamieszkali razem. I wyruszyli ze wschodu, i znaleźli teren na ziemi babilońskiej; zamieszkali tam i mówili każdy do swego bliźniego: Oto będzie tak, że rozproszymy się każdy od swego brata, a na końcu będziemy walczyć jeden przeciw drugiemu. Teraz więc chodźcie, zbudujemy sobie wieżę, której wierzchołek będzie sięgał nieba i uczynimy sobie imię pełne chwały na ziemi.
2. I każdy rzekł do swego bliźniego: Weźmy kamienie i niech każdy z nas wryje swe imiona w kamieniu i wypalimy je ogniem i będzie w glinie i cegle to, co się wypali.
3. I wzięli każdy z osobna swoje kamienie oprócz dwunastu mężów, którzy nie chcieli wziąć. A oto ich imiona: Abram, Nachor, Lot, Ruge, Tenute, Zaba, Armodat, Iobab, Esar, Abimahel, Saba, Rufin.
4. I ujął ich lud ziemi, i przyprowadzili ich do swoich wodzów, i powiedzieli: Są to mężowie, którzy przekroczyli nasze zamiary i nie chcą postępować naszymi drogami. I rzekli do nich wodzowie: Dlaczego nie chcieliście – żaden z was – rzucić kamieni razem z ludem ziemi? A oni odpowiedzieli w słowach: Nie wrzucamy z wami kamieni i nie przyłączamy się do waszej woli. Uznajemy jednego Pana i Jego czcimy. A nawet jeśli nas wrzucicie do ognia razem z waszymi kamieniami, nie przyłączymy się do was.
5. Wzburzeni wodzowie rzekli: Tak im uczynicie, jak sami powiedzieli. Jeśli nie zgodzą się wraz z wami wrzucić kamieni, spalcie ich ogniem razem z waszymi kamieniami.
6. I odpowiedział Iectan, który był pierwszym spośród wodzów: Nie tak, ale dajmy im czas siedmiu dni i wtedy jeśli będą żałować swych złych zamiarów, a zechcą z wami wrzucać kamienie, będą żyli. Jeśli nie, niech zostaną spaleni zgodnie z waszym wyrokiem. Sam zaś szukał <rozwiązania>, w jaki sposób ich ocalić z rąk ludu, ponieważ był z ich plemienia i służył Bogu.

7. A to powiedziawszy, wziął ich i zamknął w domu królewskim. A gdy nastał wieczór, rozkazał wódz przywołać do siebie pięćdziesięciu silnych mężów i rzekł im: Idźcie i weźcie tej nocy owych mężów, którzy zostali zamknięci w moim domu i załadujcie na dziesięć bydląt utrzymanie dla nich z mojego domu. A samych owych mężów przyprowadźcie do mnie, a zapłatę dla nich razem z bydlętami wyprowadźcie w miejsca górzyste i tam ich <później> wyprawicie. A wiedzcie, że jeśli ktoś się dowie, co do was powiedziałem, spalę was ogniem.
8. I wyruszywszy, mężowie owi uczynili wszystko, co im polecił ich książę. I przyprowadzili nocą owych mężów z jego domu, a wzięwszy dla nich zaopatrzenie, włożyli je na bydlęta i wywiedli w góry jak im polecił.
9. I wezwał do siebie książę owych dwunastu mężów i rzekł im: Bądźcie ufni i nie bójcie się, albowiem nie umrzecie. Mocny jest bowiem Bóg, w którym pokładacie ufność, dlatego trwajcie w Nim, bo wyzwoli was i ocali. A oto poleciłem teraz pięćdziesięciu mężom, aby was wyprowadzili, wzięwszy utrzymanie <dla was> z mojego domu. Wyruszcie w góry, a trzymajcie się w dolinie i dam wam innych pięćdziesięciu mężów, którzy was aż tam doprowadzą. Idąc ukryjcie się tam w dolinie, mając wodę do picia wypływającą ze skały i wytrwajcie aż do trzydziestu dni, póki się nie uśmierzy gniew ludu ziemi i póki Bóg nie ześle na nich zapalczywości i ich nie wytraci. Wiem bowiem, że nie będzie trwał ich zamiar bezbożny, który zamierzali uczynić, bo próżne jest ich myślenie. I będzie tak, że gdy upłynie siedem dni i będą was szukać, powiem im: Poszli wyłamawszy bramy więzienia, w którym byli zamknięci, uciekli nocą i wysłałem stu mężów, aby ich szukali, i odwiode ich od obecnego wzburzenia.
10. I odpowiedziało mu jedenastu mężów słowami: Znaleźli łaskę twoi słudzy przed twymi oczyma, bo jesteśmy uwolnieni z rąk owych pyszałków.
11. Abram zaś jako jedyny milczał. I rzekł wódz do niego: Dlaczego mi nie odpowiadasz Abramie, sługo Boży? Odpowiedział Abram słowami: Oto dziś uciekam w góry i jeśli uniknę ognia, wyjdą z gór dzikie bestie i pożrą nas, albo zabraknie nam pożywienia i umrzemy z głodu, i będziemy zbiegami przed ludem ziemi, upadając w swoje grzechy. A teraz żyje <Ten>, w którym pokładam ufność, bo nie ruszę się ze

swego miejsca, w którym mnie umieścili. A jeśli znajdzie się jakiś mój grzech i mam być doszczętnie strawiony ogniem, niech się dzieje wola Boża. I rzekł wódz do niego: Krew twoja na twoją głowę, jeśli nie zechcesz z nimi wyruszyć. Jeśli zaś zechcesz, będziesz uwolniony, ale jeśli chcesz pozostać, pozostań według tego jak chcesz. I rzekł Abram: Nie wyruszę, ale będę tutaj.

12. I wziął wódz jedenastu owych mężów, a innych pięćdziesięciu posłał wraz z nimi i dał im polecenie w słowach: Również wy poczekajcie w górach aż do piętnastego dnia razem z tamtymi pięćdziesięcioma, którzy wcześniej zostali wysłani, a później wróćcie i powiecie: Nie znaleźliśmy ich. Tak samo powiedziałem też tym wcześniejszym. A wiedźcie, że jeśli ktoś przekroczy któreś z tych wszystkich słów, które wypowiedziałem do was, w ogniu będzie spalony. A gdy mężowie owi wyruszyli, wziął samego Abrama i zamknął go z powrotem tam, gdzie był przetrzymywany.
13. A gdy upłynęło siedem dni, zebrał się lud i rzekli do swego wodza te słowa: Oddaj nam mężów, którzy nie chcieli się łączyć z naszymi zamysłami, a spalimy ich ogniem. I posłali wodzowie, aby ich przyprowadzono, a nie znaleźli nikogo, tylko samego Abrama. A wszyscy zebrali się i powiedzieli do swych wodzów: Uciekli owi ludzie, których zamknęliście i uszli przed naszymi zamysłami.
14. I rzekł Fenech i Nembroth do Iectana: Gdzie są mężowie, których zamknąłeś? A on rzekł: Przedarli się przez zamknięcia w nocy. Ja zaś posłałem stu mężów, aby ich szukali i przykazałem im, aby jeśli ich znajdą, nie tylko spalili ich w ogniu, ale też ich ciała wydali ptakom niebieskim i w ten sposób ich stracili.
15. A wówczas rzekli oni: Tego więc, który sam jeden się odnalazł, spalimy. I wzięli Abrama, i przyprowadzili go do swych wodzów. I rzekli do niego: Gdzie są ci, którzy byli z tobą? A on rzekł: Spałem głębokim snem w nocy, a kiedy się zbudziłem, nie znalazłem ich.
16. I wzięli go, zbudowali piec i rozpalili w nim ogień, i wypalone w ogniu kamienie wrzucili do pieca. Wówczas Iectan, wódz osłabiony na umyśle, wziął Abrama i wrzucił go razem z cegłami do ognistego pieca.
17. Bóg zaś wywołał wielkie trzęsienie ziemi, a ogień buchając z pieca wydobył się w postaci płomieni i iskrzącego żaru i pochłonął wszystkich stojących wokół pieca. A wszystkich, którzy zostali spaleni owe-

go dnia, było 83500. Abramowi zaś nic się nie stało, nawet żadna mała szkoda od spalenia ogniem.

18. I powstał Abram z pieca, i rozpadł się piec ognisty. I Abram został uwolniony, poszedł do jedenastu mężów, którzy ukryli się w górach i ogłosił im wszystko, co mu się przydarzyło. I zeszli wraz z nim z gór, radując się w imieniu Pana, i nikt owego dnia nie przestraszył ich wychodząc im naprzeciw. I nazwali to miejsce imieniem Abrama i w języku Chaldejczyków Deli, co się tłumaczy 'Bóg'

VII

1. I stało się po tych wydarzeniach, że lud ziemi nie nawrócił się od swych przewrotnych myśli i znowu zeszli się do przywódców i powiedzieli: Lud nie będzie pokonany na wieki. A teraz idźmy i zbudujmy sobie miasto i wieżę taką, by nigdy nie została usunięta.
2. A gdy zaczęli budować, zobaczył Bóg miasto i wieżę, którą wznosili synowie ludzcy i rzekł: Oto jest jeden lud i wszyscy mają jeden język, a tego, co zaczęli czynić, nie uniesie ziemia i niebo patrząc nie znieśie. I będzie tak, że jeśli im się nie przeszkodzi, wszystko ośmielą się uczynić, co tylko zamierzą.
3. Oto dlatego Ja rozdzielę ich języki i rozproszę ich po wszystkich krajinach, aby żaden nie znał swego brata i aby nikt nie słyszał języka swego bliźniego. I wydam ich na skały, i będą budować sobie szałas-y z trzciny, i będą wygrzebywać sobie jamy, i zamieszkają tam niby zwierzęta polne. I tak będą wobec Mnie przez cały czas, aby nigdy nie snuli już takich planów, i będą Mnie obchodzić tyle, co zeszłoroczny śnieg, i z tarczą zbliżę się do nich, i na jednych przyjdzie koniec od wód, inni zaś wyschną z pragnienia.
4. A przed tymi wszystkimi wybiorę sługę mego Abrama i wypędzę go z ich terytorium, a wprowadzę do ziemi, na którą wejrzało moje oko od początku. Kiedy zgrzeszyli wobec Mnie wszyscy mieszkańcy ziemi, sprowadziłem wody potopu, ale nie wyniszczyłem ziemi, lecz ją zachowałem. Nie rozwarły się bowiem nad nią źródła mego gniewu i nie zstąpiła na nią woda mego zniszczenia. Sprawię bowiem, że tam zamieszka mój sługa Abram i zawrę z nim moje przymierze, i będę błogosławił jego potomstwu, i Ja, Bóg będę mu Panem na wieki.

5. Kiedy zaś ludy zamieszkujące ziemię rozpoczęły budowę wieży, <wtedy> Bóg rozdzielił ich języki i zmienił ich wygląd, a nikt nie poznawał swego brata i nikt nie słyszał języka swego bliźniego. I w ten sposób stało się, że kiedy budowniczy kazali pracownikom przynosić kamienie, oni przynosili wodę, a kiedy domagali się wody, oni przynosili słomę, i tak skoro ich zamysł został przerwany, przestali budować miasto. I rozproszył ich stąd Pan po całej ziemi. I dlatego nazwano to miejsce ‘Pomieszanie’, ponieważ tam Bóg pomieszał ich języki i stąd rozproszył ich po całej ziemi.

VIII

1. Abram zaś wyszedł stamtąd i zamieszkał w ziemi Kanaan i wziął ze sobą Lota, syna swego brata i swoją żonę Sarai. A ponieważ Sarai była bezpłodna i nie mogła począć, wtedy Abram wziął swoją niewolnicę Agar, a urodziła mu Izraela. Izrael zaś zrodził dwunastu synów.
2. Wówczas Lot odszedł od Abrama i zamieszkał w Sodomie, Abram zaś mieszkał w ziemi Kanaan. A mężowie Sodomy byli ludźmi bardzo złymi i wielkimi grzesznikami.
3. I ukazał się Bóg Abramowi, mówiąc: Ziemię tę dam twemu potomstwu, a imię twoje będzie brzmiało Abraham, a twoja żona Sarai będzie się zwała Sara. I dam ci z niej potomstwo na wieki i zawrę z tobą moje przymierze. Abraham zbliżył się do swej żony Sary, a poczęła i urodziła Izaaka.
4. Izaak zaś wziął sobie żonę z Mezopotamii, córkę Patuela, która poczęła i urodziła mu Ezawa i Jakuba.
5. Ezaw zaś wziął sobie za żony (...) Judin, córkę Bereua, Bassemeth, córkę Elona, Elibemę, córkę Anana i Manem, córkę Izraela, i zrodziła mu Ada Elifana. Synowie Elifana: Temar, Omar, Seffor, Getan, Cenaz, Amalech. A Judin urodziła Tenacis, Jeruebemasa. Bassemeth urodziła Rugila. Synowie Rugila: Nai, Zare, Same, Maza. A Elibema urodziła: Auza, Ioollama, Coro. Manem urodziła Tenetde, Thenatela.
6. Jakub zaś wziął sobie za żony córki Labana Syryjczyka: Lię i Rachełę i dwie nałożnice: Balę i Zelfę. Lia urodziła mu Rubena, Symeona, Lewiego, Judę, Isachara, Zabulona i Dinę ich siostrę. Rachelę zaś wydała

na świat Józefa i Beniamina. Bala urodziła Dana i Neftalego. A Zelfa urodziła Gada i Asera. To jest dwunastu synów Jakuba i jedna córka.

7. I mieszkał Jakub w ziemi Kanaan, a Dinę jego córkę zgwałcił Sychem, syn Emora Correi i upokorzył ją. I wtargnęli synowie Jakuba, Symeon i Lewi, i wymordowali całe ich miasto ostrzem miecza, a swoją siostrę Dinę wzięli i stamtąd odeszli.
8. A później wziął ją za żonę Hiob i spłodził z niej czternastu synów i sześć córek, to jest siedmiu synów i trzy córki zanim był dotknięty cierpieniem i później siedmiu synów i trzy córki, kiedy został uzdrowiony. A oto ich imiona: Elifac, Ermoe, Diamat, Filias, Diffar, Zellud, Thelon i jego córki: Meru, Litaz, Zeli. Imiona pierwszych brzmiały tak samo jak ostatnich.
9. Jakub zaś i dwunastu jego synów mieszkali w ziemi Kanaan. Nienawidzili swego brata Józefa, którego też sprzedali do Egiptu Putyfarowi, przełożonemu kucharzy faraona i pracował u niego czternaście lat.
10. A stało się później, że król Egiptu miał sen i doniesiono mu o Józefie, a <ten> wyjaśnił mu sen. A stało się, że kiedy wyjaśnił mu sen, faraon uczynił go rządcą nad całą ziemią egipską. W owym czasie nastał głód na całej ziemi, jak to orzekł Józef i bracia jego przybyli, żeby kupić pożywienie w Egipcie, ponieważ tylko w Egipcie było pożywienie. I rozpoznał Józef swoich braci, ale oni go nie poznali. Nie okazał im jednak niezyczliwości, posłał po swego ojca i wezwał go z ziemi Kanaan, i przybył do niego.
11. A to są imiona synów Izraela, którzy zstąpili do Egiptu z Jakubem, każdy wraz ze swym domem. Synowie Rubena: Enoch, Fallu, Asrom i Carmin. Synowie zaś Symeona: Namuel, Iamin, Doth i Iachim (...) i Saul, syn Kananejki. Synowie zaś Lewiego: Getson, Caath i Meari. Natomiast synowie Judy: Er i Auna, Selon, Fares i Zara. Synowie Isachara: Tola i Fua, Iob i Sombran. Synowie Zabulona: Sared, Elon i Iaillel. A siostra ich Dina urodziła czternastu synów i sześć córek. I to są pokolenia synów, których urodziła Lia Jakubowi, wszystkich synów i córek – 72 dusze.
12. Synowie Dana: Usi. Synowie Neftalego: Betaal, Neemmu, Surem, Opti, Sariel. I to są pokolenia Bali, które urodziła Jakubowi, wszystkich dusz osiem.
13. Synowie Gada: Sariel, Sua, Visui, Mofar i Sar ich siostra, córka Se-

riebel, Melchiel. To są pokolenia Zelfy, kobiety Jakuba, których mu urodziła; wszystkich synów i córek dusz dziesięć.

14. Synowie Józefa: Effraim i Manassen. Beniamin zaś spłodził Gełę, Esbelą, Nanubalą, Abocmefecą, Utundeusą. I to są dusze, które Rachel wydała na świat Jakubowi, czternaście. I zstąpili do Egiptu i zamieszkiwali tam przez dwieście dziesięć lat.

Tłumaczenie: ks. Jakub Korczak